

TITLUL: **ANALIZA PRELIMINARĂ A IMPACTULUI DE
REGLEMENTARE (AIR) PENTRU PROIECTUL LEGII
PRIVIND ACCESUL PE PROPRIETĂȚI ȘI UTILIZAREA
PARTAJATĂ A INFRASTRUCTURII ASOCIATE REȚELELOR
PUBLICE DE COMUNICAȚII ELECTRONICE**

INSTITUȚIA: **MINISTERUL TEHNOLOGIEI INFORMAȚIEI ȘI
COMUNICAȚIILOR**

DATA: _____ 2013

INTRODUCERE

1. Prin Hotărârea Guvernului nr.857 din 31.10.2013 cu privire la aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare a societății informaționale „Moldova Digitală 2020”, Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor și-a formulat viziunea și obiectivele prioritare pentru perioada de pînă în anul 2020, printre care și accesul extins la infrastructura TIC modernă.
2. Analiza preliminară a impactului de reglementare argumentează necesitatea elaborării proiectul Legii privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice, avînd în vedere impactul acestuia asupra activității de antreprenariat și al potențialilor consumatori.
3. Prezenta Analiză a impactului de reglementare este elaborată în conformitate cu prevederile articolului 13 al Legii cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr.235-XVI din 20.07.2006 și în corespundere cu Metodologia de analiză a impactului de reglementare și de monitorizare a eficienței actului de reglementare, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.230 din 24.10.2006.

COMPONENȚA JURIDICĂ

4. Prin Hotărârea nr.125 din 30.05.2013 Parlamentul a acordat vot de încredere Programului de activitate al Guvernului „Integrarea Europeană: Libertate, Democrație Bunăstare” pentru anii 2013-2014, care prevede expres: „*Crearea infrastructurii de comunicații integrate și eficiente, orientate spre creșterea competitivității economiei naționale și asigurarea accesului tuturor categoriilor de utilizatori la serviciile societății informaționale*”.

5. În prezent, unele cerințe generale privind dezvoltarea infrastructurii de comunicații și accesul la toate tipurile de proprietăți și infrastructuri fizice sunt stipulate în legislația în vigoare, după cum urmează:
- **Constituția Republicii Moldova.** Articolul 9 „*Principiile fundamentale privind proprietatea*” prevede: Proprietatea este publică și privată. „Ea se constituie din bunuri materiale și intelectuale. Proprietatea nu poate fi folosită în detrimentul drepturilor, libertăților și demnității omului. Piața, libera inițiativă economică, concurența loială sînt factorii de bază ai economiei”.
 - **Codul Civil al Republicii Moldova nr.1107-XV din 06.06.2002.** Titlul III „*Proprietatea*” prevede: dreptul de acces pe proprietatea publică sau privată.
 - **Legea comunicațiilor electronice nr.241-XVI din 15.11.2007.** „Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice au dreptul de acces pe proprietăți și/sau utilizare partajată a infrastructurii fizice în scopul instalării, întreținerii, demontării, înlocuirii sau transferării rețelelor publice de comunicații electronice sau a elementelor de infrastructură necesare susținerii acestora, iar persoanele care dețin sau controlează proprietățile publice sau private, inclusiv infrastructura fizică, au obligația de a negocia cu bună credință cu aceștia contracte (acorduri) de acces pe proprietăți și/sau utilizarea partajată a infrastructurii fizice pe care le dețin sau le controlează”.
6. La nivelul Uniunii Europene, **Agenda Digitală pentru Europa 2020** trasează principalii piloni pe care statele se angajează să-i atingă pentru implementarea Strategiei Europa 2020. Astfel, se subliniază importanța implementării accesului în bandă largă pentru promovarea incluziunii sociale și a competitivității în UE. Pentru atingerea obiectivului - viteze de internet de peste 30 Mbps, statele trebuie să-și ajusteze cadrul de reglementare și să-și modernizeze infrastructura TIC.
7. Măsurile propuse în proiectul de lege au ca scop ajustarea cadrului legislativ corespunzător la prevederile **Directivei 2002/21/CE** a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 *privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice* (directiva cadru), așa cum a fost modificată prin Directiva 2009/140/ CE din 25 noiembrie 2009 de modificare a Directivelor 2002/21/CE *privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice*, 2002/19/CE *privind accesul la rețelele de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora* și 2002/20/CE *privind autorizarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice* și **Directivei 2002/77/CE** a Comisiei din 16 septembrie 2002 *privind concurența pe piețele de rețele și servicii de comunicații electronice*, prin utilizarea în comun și mai eficientă a conductelor, pilonilor și antenelor, a nișelor și cutiilor de distribuție,

asigurarea accesului în clădiri și o mai bună coordonare a lucrărilor civile, ameliorarea concurenței și reducerea cheltuielilor financiare, protecția mediului, precum și îmbunătățirea aspectului localităților.

8. În pofida acestor reglementări, procedurile de exercitare a dreptului de acces pe proprietățile publice sau private sunt anevoioase și de durată.

ELEMENTUL ANALITIC

9. Orientarea spre economia bazată pe cunoaștere necesită o infrastructură solidă, optimizată și omniprezentă, care permite conectivitate de mare viteză în bandă largă și ultralargă, pentru gospodării și întreprinderi la prețuri accesibile poate fi creată prin abordarea strategică corectă a provocărilor și barierelor identificate. O soluție durabilă de *eficientizare a administrării infrastructurii asociate existente este necesară* și va fi propusă în baza unei analize minuțioase a utilizării acestei infrastructuri.
10. Infrastructura de telecomunicații s-a dezvoltat semnificativ, deși uneori *investițiile s-au făcut în infrastructuri duble și triple cu un nivel insuficient de utilizare a capacităților*. Către finele anului 2012 în Republica Moldova funcționau 3 rețele de comunicații mobile și o rețea fixă cu acoperire națională. Aceste rețele asigură 99% din teritoriu sau 97,35% localități au acoperire cu telefonie mobilă 2G (GSM/CDMA). 99,08% din localități au acoperire cu servicii 3G UMTS, 73,7% localități utilizează Internet în bandă largă la un punct fix (ADSL, FTTx, Cablu coaxial), 2,9% din localități au acces la un punct fix în bandă largă prin tehnologia FTTx.
11. În pofida progreselor obținute la un șir de indicatori, Republica Moldova este plasată cu mult în urma statelor care se numără printre lideri la capitolul implementării și utilizării TIC. Indicii principali de penetrare și acces:
- Penetrarea telefoniei mobile a atins nivelul de 120,7% (UE 128%);
 - 99% Rata de acoperire a teritoriului republicii cu rețele 2G (2012);
 - Penetrarea telefoniei fixe a constituit 34,21% / UE – 43%;
 - 98,3% localități sunt acoperite cu telefonie fixă (inclusiv cu acces CDMA);
 - 73,7% localități utilizează Internet-ul în bandă largă la un punct fix (ADSL, FTTx, Cablu coaxial), din care 2,9% din localități au acces la un punct fix în bandă largă prin tehnologia FTTx;
 - 57% din populație folosește Internetul în 2012 față de 38% în 2010;
 - Acces Internet în bandă largă la puncte fixe – 12,36% / UE – 27,2%;
 - Acces Internet prin rețele mobile – 5,9% / UE – 7,5%;
 - Conectare gospodării la Internet în bandă largă – 35%;
 - 58% din gospodării dețin un calculator la domiciliu (2012);

- Investițiile capitale în anul 2012 în sectorul TIC au constituit 1746,3 mil. lei;
- Volumul veniturilor în sectorul TIC în 2012 a constituit 6 687,2 mil.lei.

Acești indici atestă o discrepanță substanțială față de nivelul mediu atins în țările UE. Discrepanța este condiționată de investițiile care s-au făcut în infrastructuri redundante cu un nivel redus de utilizare a capacităților existente.

12. Cadrul de reglementare existent nu este ajustat la evoluția tehnologică și cea a pieții, care ar stabili pentru toți furnizorii de rețele publice și/sau servicii de comunicații electronice o procedură unică transparentă și nediscriminatorie de obținere și exercitare a dreptului de acces pe proprietăți și utilizare a infrastructurii fizice în scopul construirii/instalării rețelelor publice de comunicații electronice precum și modul de utilizare partajată a infrastructurii asociate, colocare a echipamentului, acces la rețeaua optică magistrală și la bucla locală.
13. Operatorul istoric, având în gestiune cea mai extinsă și dezvoltată rețea publică de comunicații electronice și infrastructură asociată, aplică diverse practici ce limitează concurența pe segmentul respectiv. Prin urmare, furnizorii alternativi sunt nevoiți să-și instaleze rețele proprii, fapt care reduce capacitatea acestora de a investi în diversificarea serviciilor furnizate și a micșora costul serviciilor pentru utilizatorul final, pentru a le face mai accesibile. Același obstacol nu permite extinderea activității operatorilor alternativi și celor noi intrați pe piață în orașe mici și sate.
14. În lipsa unor norme tehnice specifice de construire/instalare a rețelelor de comunicații electronice și de amplasare a cablurilor rețelelor de acces din construcțiile noi cu destinație de locuința ori cu funcție de învățământ, financiar-bancară, cu destinație de birouri sau hoteluri, furnizorii alternativi sau noi intrați pe piață instalând rețelele sale, plasează cablurile după cum consideră necesar, neținând cont de aspectul estetic exterior, îngrădind accesul la deservirea altor rețele (inclusiv rețele electrice, de aprovizionare cu apă, gaz și căldură), precum și aducând prejudiciu integrității clădirilor.
15. Utilizarea de către furnizori a infrastructurii fizice - părți componente ale diferitor proprietăți (drumuri, căi ferate, rețele electrice, canalizări, rețele de termoficare, apeduct etc.) pentru construirea/instalarea rețelelor de comunicații electronice poate reduce costurile și termenele de dare în exploatare a acestor rețele.
16. În cele mai multe cazuri infrastructura asociată rețelelor publice de comunicații electronice (piloni, canalizare ș.a.) nu este partajată, ceea ce conduce la o durată extinsă de recuperare a investițiilor și costuri ridicate de întreținere a rețelelor, și, ca urmare, la limitarea posibilităților de dezvoltare tehnologică și la tarife înalte pentru utilizatorii finali. Toate acestea afectează dezvoltarea continuă a comunicațiilor electronice în

Republica Moldova și influențează negativ asupra concurenței pe piața serviciilor de comunicații electronice.

17. În cadrul monitorizării implementării Legii comunicațiilor electronice nr.241-XVI din 15 noiembrie 2007, care a fost realizată de către MTIC de două ori (în sem. II 2011 și în sem. II 2012, a se vedea http://www.mtic.gov.md/reports_rom/), furnizorii de rețele publice și servicii de comunicații electronice au indicat că art.18 din legea în cauză doar declară existența dreptului de acces pe proprietăți pentru construirea/instalarea rețelelor de comunicații electronice și indică necesitatea obținerii acordului scris din partea proprietarului pentru amplasarea rețelei, iar în cazul unui refuz de acces, persoana interesată trebuie să apeleze la instanța de judecată competentă pentru soluționarea cazului. Obținerea și exercitarea dreptului respectiv, prin urmare, rămânând la discreția instanței de judecată, procesele de judecată fiind adesea de durată și tergiversate din diferite motive, iar practica aplicativă în domeniul comunicațiilor electronice se caracterizează prin multiplele abuzuri din partea titularilor dreptului de proprietate și denotă necesitatea de a încuraja dezvoltarea rețelelor publice de comunicații electronice prin stabilirea unui cadru legal adecvat, prin care să fie asigurată o certitudine clară asupra naturii juridice a dreptului de acces pe proprietăți pentru construirea/instalarea rețelelor publice de comunicații electronice și un mecanism clar de obținere și exercitare a acestui drept, care ar permite evitarea abuzurilor.
18. Cu toate că Republica Moldova se află printre primele 20 de țări în lume după viteza de acces la Internet, ***conectivitatea în bandă largă nu este prezentă pe tot teritoriul la viteze necesare*** pentru a răspunde nevoilor actuale și viitoare ale țării. Există o discrepanță substanțială între accesul în localitățile urbane și în cele rurale. Aproape 30% din localități nu au încă acces la rețelele publice de comunicații electronice în bandă largă. Există zone neacoperite cu servicii 2G/3G.
19. Fiind în ultimii ani un poligon de testare a unor tehnologii noi în telefonia mobilă, Moldova are nevoie de investiții pentru a ține pasul cu cererea de noi tehnologii și forme de mass-media, care generează o cerere tot mai mare de lățime de bandă și echipamente mai sofisticate. Prin urmare, ***optimizarea cheltuielilor prin partajarea rațională a infrastructurii la nivel de țară*** devine un deziderat iminent pentru dezvoltare.
20. Toate acestea afectează dezvoltarea continuă a comunicațiilor electronice în Republica Moldova și influențează negativ asupra concurenței pe piața serviciilor de comunicații electronice.

DEFINIREA PROBLEMEI

21. Analiza situației actuale descrisă mai sus, a scos în evidență mai multe probleme:

- *Lipsa unui cadru armonizat cu legislația comunitară și integru* privind accesul pe proprietățile publice sau private în scopul construirii/instalării rețelelor publice de comunicații electronice și utilizării partajate a infrastructurii fizice ce aparține.
- Procesul de obținere și exercitare a dreptului de acces pe proprietăți este unul complicat. Un rol important în acest proces îl au și autoritățile administrației publice locale, care impun unele *limitări nejustificate în procesul de obținere și exercitare a dreptului de acces*. Uneori se acordă drepturi speciale sau exclusive unor furnizori de rețele publice de comunicații electronice pentru realizarea acestui drept.
- Operatorul istoric fiind 100% proprietate de stat, creează probleme în *asigurarea competiției corecte pe piața servicii de telefonie fixă cu amănuntul*. Statul fiind în rol dublu – de proprietar și regulator trebuie să-și identifice și consolideze strategia în privința acestei entități, care joacă un rol important în dezvoltarea infrastructurii de comunicații electronice în Republica Moldova.
- *Accesul restricționat* (mai ales prin prețuri) la infrastructura asociată (în mod special canalizarea) a operatorului istoric îngreudește accesul operatorilor alternativi, care instalează cabluri aeriene ca soluție mai ieftină. Orașele Moldovei sunt împânzite cu cabluri aeriene de comunicații electronice, amplasate pe pilonii de electricitate, transport electric, iluminare sau pe copaci și acoperișuri fără proiecte coordonate cu autoritățile responsabile. Astfel, nu este asigurată fiabilitatea rețelelor și calitatea serviciilor oferite prin aceste rețele. Se cer acțiuni de ameliorare a acestei situații, pozînd rețelele în canalizare subterană.
- Dezvoltarea rețelelor de comunicații electronice se realizează în *lipsa unor prevederi speciale în planurile de dezvoltare urbanistică a municipiilor și orașelor*. Instalarea haotică a elementelor rețelelor de comunicații electronice nu aduce beneficii nici furnizorilor de rețele de comunicații electronice, nici dezvoltării armonioase a municipiilor și orașelor din punct de vedere a normelor de urbanism. De asemenea, construirea/instalarea unor rețele de comunicații electronice fără respectarea unor norme tehnice speciale aplicabile în ceea ce privește siguranța elementelor de susținere a elementelor de infrastructură asociată poate genera reale pericole pentru cetățeni.

- Din cauza *reglementărilor învechite din domeniul construcțiilor orientate la un singur furnizor de servicii de comunicații electronice* clădirile cu multe apartamente nu au prevăzute canale/rețele de distribuție pentru accesul la Internet și în unele clădiri se pozează atâtea cabluri, câți furnizori de Internet sunt pe piață în sectorul respectiv, ceea ce strică aspectul clădirilor și nu dă posibilitate utilizatorilor să treacă ușor de la un furnizor la altul. De asemenea, nu este asigurată perspectiva de acces la Internetul ultrarapid. Reglementări de rigoare sunt necesare precum și acțiuni ferme de ameliorare a situației.
- Dat fiind, că *nu există o metodologie de calculare a tarifelor maxime pentru exercitarea dreptului de acces pe proprietățile publice sau private și/sau utilizarea partajată a infrastructurii fizice*, furnizorii alternativi frecvent se ciocnesc cu diferite obstacole create de autorități și deținătorii de proprietăți, inclusiv și de asociațiile de gestionare a fondului locativ.
- Autoritatea de reglementare în domeniul comunicațiilor electronice și tehnologia informației (ANRCETI) nu are suficiente împuterniciri pentru a media și rezolva conflictele între furnizori și titularii de proprietate, apărute în procesul de obținere a dreptului de acces pe proprietăți și construirea/instalarea rețelor de comunicații electronice și a utilizării partajate a infrastructurii asociate.

22. De rezultatul soluționării problemelor expuse depinde eficiența măsurilor întreprinse în vederea realizării obiectivelor stabilite de Guvern în această direcție. Această situație impune adoptarea unor măsuri urgente și adecvate de ameliorare și dezvoltare a cadrului normativ ce ține de accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelor publice de comunicații electronice, având în vedere impactul acestuia asupra activității de antreprenariat și al potențialilor consumatori. Soluționarea acestor probleme este posibil prin elaborarea unui act normativ.

IDENTIFICAREA SCOPULUI

23. Reglementarea accesului la toate tipurile de proprietăți și infrastructuri fizice potrivite pentru construirea/instalarea rețelor de comunicații electronice are ca **scop** *asigurarea interesului larg al societății privind dotarea cu rețele (cu infrastructură) și furnizarea la prețuri accesibile a serviciilor de comunicații electronice în bandă largă de generație nouă fixe și mobile, creșterea vitezei de transfer date și a fiabilității serviciilor publice prestate populației.*

24. Obiectivele Guvernului în această direcție sunt stabilite în Programul de activitate „Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare”:

- Dezvoltarea infrastructurii infocomunicaționale și îmbunătățirea accesului pentru toți cetățenii
- Încurajarea investițiilor în infrastructură
- Promovarea concurenței între furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice.

COSTURILE MAJORE ȘI BENEFICIILE ANTICIPATE

Analiza preliminară a impactului de reglementare identifică în termeni calitativi și cantitativi potențialele impacturi majore ale intervenției statului.

25. *Impacturi negative sau costurile în urma intervenției statului.* Impacturi negative intervenția statului nu presupune. Pe de o parte, reglementările actuale nu și-au dovedit eficiența și nu asigură și încurajează concurența liberă și loială. Menținerea conceptului actual de reglementare va avea următoarele consecințe majore: limitează posibilitatea de apărare de către stat a drepturilor furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice la concurență liberă și loială; limitează apariția investitorilor străini, astfel nu se va realiza obiectivele menționate.

26. *Impacturile pozitive sau beneficiile intervenției statului.* În urma intervenției statului vor fi următoarele impacturi pozitive:

- Impactul de reglementare al proiectului actului normativ va consta în ajustarea legislației naționale la cadrul comunitar din domeniul comunicațiilor electronice;
- Impactul economic și social al proiectului va consta în asigurarea tuturor furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice cu condiții egale de acces pe proprietățile publice sau private și/sau de utilizare partajată a infrastructurii fizice;
- Tarifele pentru exercitarea dreptului de acces vor fi nediscriminatorii, rezonabile, calculate în baza unei metodologii elaborate de ANRCETI.

EVALUAREA ABORDĂRILOR ALTERNATIVE

27. În urma definirii problemei, a scopului și a obiectivelor propuse au fost identificate următoarele opțiuni alternative:

Alternativa 1 - A nu face nimic, a lăsa lucrurile așa cum sunt.

Alternativa 2 – Armonizarea legislației naționale cu cea europeană prin elaborarea unui act normativ.

Alternativa	Avantaje	Dezavantaje
1. A nu face nimic	Nu au fost identificate	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Legislația națională nu va fi armonizată cu cea europeană în ceea ce privește obținerea și exercitarea dreptului de acces pe proprietatea publică sau privată în vederea construirii/instalării rețelelor publice de comunicații electronice sau a elementelor de infrastructura necesare susținerii acestora și utilizarea partajată a infrastructurii fizice parte componentă a proprietăților ▪ La nivel de Guvern nu va fi pe deplin îndeplinit Planul de acțiuni privind implementarea Strategiei Naționale de dezvoltare a societății informaționale „Moldova Digitală 2020” ▪ Accesul restricționat (mai ales prin prețuri) la infrastructura asociată (în mod special, la canalizare) a operatorului istoric ▪ Infrastructura asociată (de piloni, canalizare ș.a.) este partajată insuficient ▪ Accesul limitat la infrastructura asociată și la bucla locală, tarifele de interconectare neorientate la costuri, nerebalansarea tarifelor operatorului istoric
2. Armonizarea legislației naționale cu cea europeană prin elaborarea unui act normativ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Simplificarea procedurilor de obținere și exercitare a dreptului de acces pe proprietatea publică sau privată în vederea construirii/instalării rețelelor publice de comunicații electronice sau a elementelor de infrastructura necesare susținerii acestora ▪ Nivel tehnologic ridicat și un grad sporit de accesibilitate la servicii de comunicații electronice în bandă largă ▪ Nivelul relativ înalt de dezvoltare a infrastructurii de comunicații electronice ▪ Promovarea concurenței pe piața serviciilor de comunicații electronice și de acces la Internet în bandă largă ▪ Dezvoltarea armonioasă a municipiilor și orașelor din punct de vedere a normelor de urbanism și amenajare a teritoriului. 	Nu au fost identificate

Descrierea alternativelor:

Alternativa 1

Beneficii

28. Această acțiune nu aduce schimbări în societate deoarece va păstra condițiile actuale de acces pe proprietate publică sau privată în vederea instalării elementelor de rețea și/sau de infrastructură asociată pe elemente de infrastructură fizică. Respectiv, nu sunt prevăzute careva beneficii esențiale, atât sociale cât și economice.

Costuri

29. Costurile acestei opțiuni ar fi estimate ca daunele aduse furnizorilor de rețele și servicii de comunicații electronice. Acestea ar fi volumul investițiilor care s-au făcut în infrastructuri redundante cu un nivel redus de utilizare a capacităților existente, costuri ridicate de întreținere a rețelelor.

Riscuri

30. În cazul inacțiunii din partea statului ca rezultat vom avea stagnarea în dezvoltarea continuă a infrastructurii rețelelor publice de comunicații electronice și asigurarea accesului la infrastructura TIC modernă. Inacțiunea se va răsfrînge negativ asupra utilizatorului final.

Alternativa 2

31. Prevede armonizarea legislației naționale cu cea europeană în ceea ce privește regimul infrastructurii rețelelor publice de comunicații electronice. Aceasta trebuie să fie un act normativ, care să aibă un caracter obligatoriu pentru autoritățile publice centrale și locale, alți titulari ai dreptului de proprietate publică sau privată și pentru furnizorii de rețele. Reglementarea va stabili regulile și condițiile în care se va realiza:

- accesul pe proprietatea publică/privată pentru construirea/instalarea rețelelor de comunicații electronice;
- utilizarea partajată a elementelor de infrastructură fizică amplasate pe/în/sub proprietate publică sau privată;
- utilizarea partajată a elementelor de infrastructură asociată rețelelor publice de comunicații electronice;
- autorizarea construirii, instalării, demontării, înlocuirii, transferării sau re tehnologizării rețelelor publice de comunicații electronice și a elementelor de infrastructură asociată acestor rețele.

Beneficii

32. Intervenția statului va avea un impact pozitiv:

- asigurarea transparenței maxime în procesul de obținere a dreptului de acces pe proprietăți. (Lipsa de claritate în ceea ce privește acest aspect ar putea împiedica realizarea efectivă a acestui drept sau tergiversa nejustificat realizarea lui);
- creșterea cu 50% a numărului furnizorilor de rețele și servicii de comunicații electronice până în 2020;

- reducerea investițiilor în construirea/instalarea rețelelor de comunicații electronice până la 30%;
 - redirecționarea investițiilor în diversificarea serviciilor furnizate;
 - majorarea profitului furnizorilor de rețele și servicii de comunicații electronice cu 10%.
- 33.În scopul atribuirii unor drepturi de instalare a infrastructurilor vor fi asigurate proceduri rapide, nediscriminatorii și transparente, pentru a garanta condițiile de concurență loială și eficientă.
- 34.Utilizarea partajată a infrastructurilor este avantajoasă din punct de vedere al amenajării teritoriului, sănătății publice sau protecției mediului. De exemplu, utilizarea în comun de către operatorii de telefonie mobilă a turnurilor sau pilonilor conduce la o reducere a investițiilor inutile pentru construirea acestora acolo unde asemenea infrastructură deja există. Implementarea roaming-ului la nivel național între operatorii de telefonie mobilă ar permite și reducerea nivelurilor puterii maxime de emisie a semnalelor, permise pentru fiecare operator pe motive de sănătate publică, protecția mediului, și, prin urmare ar putea obliga operatorii să instaleze mai multe puncte alternative de transmisie pentru a asigura acoperirea națională.
- 35.Persoanele care dețin infrastructura fizică, vor obține venituri suplimentare din plățile pentru asigurarea exercitării dreptului de acces pe proprietăți sau de utilizare partajată a infrastructurii fizice și/sau a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice, care pot servi drept sursă pentru metenanța și renovarea infrastructurii în cauză, precum și pentru recuperarea investițiilor făcute în aceasta.

Costuri

- 36.Costuri suplimentare suportate de către ANRCETI pentru crearea, actualizarea și ținerea bazei de date, care va include condițiile de acces pe proprietăți (tehnice și economice) și a inventarului rețelelor publice de comunicații electronice și al elementelor de infrastructură asociată acestora. Aceste costuri vor fi acoperite din bugetul Agenției, prin majorarea plăților pentru reglementare;
- 37.Costuri suplimentare la reabilitarea sau reconstruirea străzilor municipale și orășenești, a drumurilor publice naționale și/sau de construire a tronsoanelor noi, pentru construirea unei canalizări subterane (canal tehnologic) dotate cu tuburi/conducte capabile să găzduiască rețele de comunicații electronice, inclusiv și alte rețele inginerești de utilitate publică, după caz.

Riscuri

- 38.Riscuri nu au fost identificate.

GRUPURILE DE INTERESE

39. Proiectul expune detaliat regimul accesului pe proprietatea publică sau privată, stabilind o procedură transparentă și nediscriminatorie în vederea obținerii și exercitării dreptului de acces pe aceste proprietăți. Titularii dreptului de proprietate sau de administrare a imobilelor proprietate publică a statului sau a autorităților publice locale vor avea obligația de a publica condițiile de exercitare a accesului, precum și tarifele stabilite în baza unei metodologii unice de calcul elaborată și aprobată de ANRCETI.
40. Proiectul simplifică și clarifică procedurile de obținere și exercitare a dreptului de acces pe proprietatea publică și cea privată. Prin promovarea acestei legi se încurajează dezvoltarea de rețele publice de comunicații electronice la nivel național și a investițiilor în infrastructură, precum și concurența între furnizorii de rețele de comunicații electronice.
41. Efectele adoptării Legii privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice, avându-se în vedere opțiunile recomandate, vor fi resimțite într-o măsură diferită, de câteva grupuri social-economice, fiecare urmărind interesele sale bine determinate:
- Cetățenii, care se vor bucura de servicii publice moderne la prețuri accesibile;
 - Autoritățile administrației publice și alți titulari ai dreptului de proprietate publică a statului sau a autorităților publice locale;
 - Titularii dreptului de proprietate privată;
 - Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice.

STRATEGIA DE CONSULTANȚĂ

42. Procesul de consultanță cu părțile interesate a fost lansat chiar de la etapa evaluării impactului de reglementarea asupra activității furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice.
43. Procesul de consultanță privind elaborarea propriu zisă a proiectului a fost desfășurat prin câteva etape pe măsura nivelului de interes și posibilități, inclusiv și prin abordarea procesului participativ.
- Proiectul de lege este elaborat în conformitate cu Planul de activitate al Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor pentru anul 2013 și are ca scop principal ajustarea cadrului legislativ național la dispozițiile **Directivei 2002/21/CE** a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice (directiva cadru) și **Directivei 2002/77/CE** a Comisiei din 16

septembrie 2002 privind concurența pe piețele de rețele și servicii de comunicații electronice.

- Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor a elaborat proiectul de lege cu denumirea inițială „Legea privind regimul juridic al infrastructurii asociate rețelelor de comunicații electronice, construirea și utilizarea partajată a elementelor de infrastructură asociată”. Proiectul a fost supus consultărilor publice de două ori. Astfel, în perioada 20 mai - 14 iunie 2013 proiectul a fost expus pentru avizare pe pagina web www.mtic.gov.md/consult_public_rom/. La propunerea mai multor instituții interesate a fost prelungit termenul de prezentare a obiecțiilor și propunerilor pînă la 18 iulie 2013.
- Urmare avizelor parvenite în cadrul primei etape de consultări publice precum și a consultărilor suplimentare cu autorii avizelor din sectorul comunicațiilor electronice, proiectul de lege a fost modificat esențial comparativ cu varianta inițială, inclusiv a fost modificată și denumirea acestuia. A fost luată decizia de a expune repetat pentru consultări publice (perioada 18 septembrie - 14 octombrie 2013) varianta deja modificată a proiectului de lege privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice.

44. În procesul de consultări s-a ținut cont de părțile interesate asupra cărora documentul normativ va avea impact precum și de tehnica de elaborare a actelor legislative și normative existentă în Republica Moldova.

45. La elaborarea proiectului au fost consultați următorii factori interesați:

- autoritățile publice centrale: ministerele și instituțiile publice;
- sectorul privat, incluzînd furnizorii de rețele și servicii publice de comunicații electronice;
- partenerii strategici.

RECOMANDĂRI

46. La capitolul abordărilor alternative, au fost identificate 2 opțiuni:

- **A nu face nimic.** Opțiunea constă în a nu elabora nici un proiect de act normativ care să soluționeze eventualele probleme de acces pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate;
- **Reglementarea clasică.** Elaborarea unui act normativ cu privire la accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice.

47. Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, ca autor al AIR preliminar, recomandă realizarea alternativei 2, prin stabilirea unui cadru legal adecvat în vederea simplificării și clarificării procedurilor de obținere și exercitare a dreptului de acces pe proprietățile publice sau private în scopul construirii/instalării rețelelor publice de comunicații electronice sau a elementelor de infrastructură necesare susținerii acestora. Proiectul de lege va asigura o mai bună coordonare și autorizare a lucrărilor de construire/instalare a rețelelor publice de comunicații electronice în conformitate cu normele tehnice specifice care vor fi elaborate de către autoritățile competente și aprobate de Guvern după intrarea în vigoare a acestei legi, va ameliora concurența și reduce cheltuielile financiare, va asigura protecția mediului precum și îmbunătățirea aspectului municipiilor și orașelor. Aceasta va încuraja dezvoltarea rețelelor de comunicații electronice la nivel național și a investițiilor în infrastructură, și va stimula concurența loială între furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice din sectorul public și privat.

48. De asemenea, va permite asigurarea transpunerii prevederilor comunitare din domeniul comunicațiilor electronice, asumarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova și crearea premiselor pentru dezvoltarea și protecția unei concurențe eficiente pe această piață.

49. Alternativa 2 este justificată prin principiul de eficacitate a costurilor. Eliminarea redundanțelor rețelelor de comunicații electronice va asigura optimizarea costurilor de construire/instalare și mentenanță a acestora. De asemenea vor fi protejate atât drepturile furnizorilor de rețele și servicii publice de comunicații electronice, cât și drepturile titularilor de proprietate publică sau privată, totodată asigurând interesele întregii societăți privind accesul la serviciile de bandă largă de generație nouă, fixe și mobile la prețuri accesibile.

50. În final, asigurarea unei concurențe efective loiale și echitabile pe piața de rețele și servicii publice de comunicații electronice a Republicii Moldova va avea un impact benefic asupra competitivității economiei naționale.